

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	28.4.2004
Tekijä(t)	Taru Heinänen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	73
Otsikko	Kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) vaikutukset liikearvoon		
Ohjaaja(t)	Vesa Partanen KTT ja Erkki Vuorenmaa KTM		

Tutkimuksen tavoitteena on analysoida kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) vaikutuksia liikearvoon. Tutkimus perustuu pääosin kolmeen liikearvoa koskevaan IAS-standardiin, jotka ovat IAS 22-Yritysten yhteenliittymät, IAS 36-Omaisuserien arvonalentuminen ja IAS 38-Aineettomat hyödykkeet. Tärkeä osuus on myös liikearvoa koskevalla IASB:n julkaisemilla muutosehdotuksilla. Tutkimus perustuu metodologialtaan käsitteanalyttiseen tutkimusmenetelmään. Tutkimuksessa käytetty aineisto pohjautuu pääosin aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen, artikkeleihin ja muihin kirjoituksiin, ajankohtaisiin tiedotteisiin sekä empiirisen aineiston osalta haastatteluihin. Empiirisen osion rooli on tutkimusotteesta johtuen havainnollistaa teoriaa käytännön esimerkkien avulla. Tutkimukseen haastateltiin Nils Blumméa KPMG Wideri Oy Ab:stä, erään konsernin (tutkimuksessa käytetään yrityksestä nimeä Alfa Oyj) emoyhtiön suunnitteluosaston suunnittelupäällikköä sekä Jussi Siitosta Stora Enso Oyj:stä. Alfa Oyj:ssä IFRS-konversioprojekti on saatu hiljattain päätökseen ja Stora Enso Oyj:ssä IFRS-standardit ovat olleet käytössä vuodesta 1998 lähtien.

EU-maiden pörssiyritykset ovat velvollisia soveltamaan IFRS-standardeja konsernitilinpäätöksissään vuodesta 2005 alkaen. Uudet säännökset aiheuttavat merkittäviä muutoksia myös liikearvon osalta. Yksi merkittävä liikearvoakin koskeva muutos on yrityshankinnan yhteydessä hankittavien omaisuserien arvostaminen käypiin arvoihin. Liikearvo muodostuu tällöin hankintahinnan ja hankitun yrityksen käypiin arvoihin arvostettujen nettovarojen erotuksena. Toinen merkittävä muutos liikearvoa koskien on sen poistokäytännön muuttuminen aluksi ainakin siten, että poistoaikoihin on luvassa muutoksia sekä siten, että mikäli poistoaika on pidempi kuin 20 vuotta, tulee sen arvoa testata säännöllisesti arvonalennustestillä. IAS 22-standardia koskevan muutosehdotuksen mukaan käytäntö tulisi muuttumaan vielä sillä tavalla, että liikearvosta ei tulevaisuudessa tehtäisi poistoja enää lainkaan, vaan poistot korvattaisiin joka vuosi tehtävillä arvonalennustesteillä. Liikearvon arvonalentumista testattaessa arvonalennustestien perusajatuksena on, että sellaisen rahavirtaa tuottavan yksikön, johon liikearvo sisältyy, tulevaisuudessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan kyseisen yksikön kirjanpitoarvoon. Jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin kirjanpitoarvo, tulee yksikön kirjanpitoarvoa alentaa arvonalentumistappiota vastaavalla määrällä.

Toinen liikearvoa koskeva muutosehdotus liittyy aiemmin liikearvoon sisältyneiden omaisuserien eroteluun itsenäisiksi tase-eriksi. Muutosehdotus koskee IAS 38-standardia, joka ei nykyisessä muodossaan salli tiettyjen erien, kuten asiakassuhteiden tai tavaramerkkien, kirjaamista erikseen taseeseen sen vuoksi, että ne eivät täytä aineettomilta hyödykkeiltä vaadittavia kirjaamisperusteita. Tutkimuksen valmistumiseen mennessä muutosehdotusten voimaan tulemisesta ei vielä ole tehty päätöstä.

Liikearvoa koskevat muutokset ja muutosehdotukset ovat saaneet osakseen myös kritiikkiä, sillä niiden myötä liikearvoa tullaan käsittelemään entistä enemmän subjektiivisiin arvioihin perustuen. Tällöin tilinpäätöksestä saatavan informaation luotettavuus saattaa puolestaan heikentyä, vaikka tilinpäätös olisikin laadittu muodollisesti oikein.

Asiasanat	Arvonalennustesti, arvonalentuminen, IAS, IFRS, käypä arvo, liikearvo
Muita tietoja	